

Στην υπόθεση 294/81,

CONTROL DATA BELGIUM NV SA, ανώνυμη εταιρεία βελγικού δικαίου με έδρα 50, rue de la Fusée, 1130 Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενη από τον Ian S. Forrester, δικηγόρο Σκωτίας, κατόπιν παραγγελίας των Oppenheimer, Wolff, Foster, Shepard & Donnelly, Solicitors της Μιννεαπόλεως και του Αγίου Παύλου, Μιννεζότα, ΗΠΑ, και των Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Jean-Claude Wolter, 2, rue Goethe,

κατά

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, εκπροσωπούμενης από τον Richard Wainwright, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο τον Oreste Montalto, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg, Λουξεμβούργο,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης 81/692 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 1981 (EE L 252, σ. 36) περί διαπιστώσεως ότι η εισαγωγή συσκευών με την ονομασία «Control Data-Cyber 170-720· Cyber 170-750» δεν δύναται να πραγματοποιηθεί ατελώς ως προς τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους P. Pescatore, πρόεδρο τμήματος, O. Due και K. Bahlmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn
γραμματέας: J. A. Pompe, βοηθός γραμματέας

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Το πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας, τα αιτήματα, καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Νομοθετικό πλαίσιο

Η επίδικη απόφαση ελήφθη στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 του Συμβουλίου, της 10ης Ιουλίου 1975, περί της ατελούς, ως προς τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου, εισαγωγής αντικειμένων εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή μορφωτικού χαρακτήρα (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/002, σ. 87), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1027/79 του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 223) και του κανονισμού (ΕΟΚ) 2784/79 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1979, περί καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 8).

Σκοπός των κανονισμών αυτών είναι να διασφαλίσουν την εφαρμογή, εκ μέρους της Κοινότητας, της συμφωνίας της Φλωρεντίας, η επεξεργασία της οποίας έγινε υπό την αιγίδα της UNESCO, όπως τη συμπλήρωσε το πρωτόκολλο του Ναϊρόμπι, το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση 79/505 του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 16/001, σ. 40).

Σύμφωνα με το πρώτο άρθρο της συμφωνίας αυτής, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 21 Μαΐου 1952 «τα συμβαλλόμενα κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην επιβάλλουν δασμούς ή άλλους φόρους κατά την εφαρμογή ή επ' ευκαιρία της εισαγωγής:

...

6) σε αντικείμενα ... επιστημονικού χαρακτήρος ... που αναφέρονται στα παραρτήματα ... Δ ...».

Το παράρτημα Δ της συμφωνίας περιελάμβανε αρχικά, υπό ορισμένες επιφυλάξεις, τα «επιστημονικά όργανα ή συσκευές που προορίζονται αποκλειστικά για την εκπαίδευση ή την καθαρή επιστημονική έρευνα».

Στην πρώτη αιτιολογική σκέψη του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 υπογραμμίζεται ότι «για να διευκολυνθεί η ελεύθερη ανταλλαγή ιδεών, καθώς και η άσκηση μορφωτικών δραστηριοτήτων και η επιστημονική έρευνα εντός της Κοινότητας, πρέπει, κατά το δυνατόν, να εισάγονται ατελώς, ως προς τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου, τα αντικείμενα εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή μορφωτικού χαρακτήρος ...». Στα παραρτήματα I και II ο κανονισμός απαριθμεί διάφορα αντικείμενα που παρουσιάζουν το χαρακτήρα αυτό, στο δε άρθρο 3 ορίζει ότι «για τα επιστημονικά όργανα και συσκευές που δεν αναφέρονται στο άρθρο 2 και που εισάγονται αποκλειστικά για σκοπούς εκπαιδευτικούς ή καθαρής επιστημονικής έρευνας χορηγείται ατέλεια ...» (υπό ορισμένους όρους).

Με το πρωτόκολλο του Ναϊρόμπι, το παράρτημα Δ διαμορφώθηκε ως εξής:

«i) όργανα και επιστημονικές συσκευές υπό την επιφύλαξη:

α) ότι προορίζονται για επιστημονικά ή εκπαιδευτικά ιδρύματα, δημόσια ή ιδιωτικά, που έχουν την έγκριση

των αρμοδίων αρχών της χώρας εισαγωγής για να παραλαμβάνουν τα αντικείμενα αυτά ατελώς, και χρησιμοποιούνται για σκοπούς μη εμπορικούς...».

Ο οδηγός για την εφαρμογή της συμφωνίας και του πρωτοκόλλου, τον οποίο έχει επεξεργασθεί η UNESCO περιλαμβάνει, για το παράρτημα Δ, τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

«Οι κυβερνητικοί εμπειρογνώμονες αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην ελεύθερη κυκλοφορία του επιστημονικού υλικού, ιδίως, στις υπό ανάπτυξη χώρες. Υπογράμμισαν ότι οι διατάξεις του παραρτήματος αυτού της συμφωνίας πρέπει να εφαρμοσθούν κατά τον πιο φιλελεύθερο τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημείωσε η επιστήμη και η τεχνολογία από τότε που συνετάχθη η συμφωνία. Συνέστησαν, συνεπώς, να ερμηνευθεί ο όρος “καθαρή επιστημονική έρευνα” υπό την έννοια ότι αποκλείει μόνο την εισαγωγή οργάνων και συσκευών για εμπορικούς σκοπούς.

...

Υφίστανται μεγάλες διαφορές στις επί μέρους εθνικές πρακτικές ως προς τον καθορισμό των κατηγοριών των επιστημονικών συσκευών και οργάνων που θα έπρεπε να υπαχθούν στις ευεργετικές διατάξεις του παραρτήματος Δ της συμφωνίας. Όλοι οι σχετικοί πίνακες υπόκεινται σε συχνές αναθεωρήσεις δεδομένης της διαρκούς αναπτύξεως των αναγκών της επιστημονικής έρευνας.

...

... Μπορούν, ωστόσο, να αναφερθούν, ως παράδειγμα, μεταξύ των κατηγοριών επιστημονικών συσκευών, τις οποίες ορισμένες χώρες υπάγουν στις ευεργετικές διατάξεις του παραρτήματος Δ (εννοείται ότι ο πίνακας αυτός είναι απλώς ενημερωτικός και δεν έχει περιοριστικό χαρακτήρα):

Αστρονομικά όργανα (για παράδειγμα: “Coelostats”, φασματοηλιογράφοι, φασματοηλιοσκόπια, τηλεσκόπια, ηλιακά ωρολόγια).

Ζυγοί εργαστηρίου και άλλοι ζυγοί ακριβείας.

Οπτικά μικροσκόπια με ή χωρίς φακό για φωτογράφιση ή προβολή.

Ηλεκτρικά όργανα και συσκευές μετρήσεως και επαληθεύσεως (για παράδειγμα: αμπερόμετρα, ωμόμετρα και δολτόμετρα, συχνόμετρα, γέφυρες μετρήσεως, ταλαντοσκόπια και ταλαντογράφοι, φασίμετρα, ποτενσιόμετρα, συγχρονοσκόπια).

Όργανα γεωφυσικής (για παράδειγμα, σεισμόμετρα και σειсмоγράφοι).

Όργανα υδρολογίας (για παράδειγμα, υδρομετρικά μηχανήματα, βροχόμετρα ή βροχογράφοι, λιμνόμετρα, συσκευές καταγραφής της αμψότιδος και της παλίρροιας).

Όργανα μετρήσεως και εξακριβώσεως της ποσότητας της θερμότητας, του φωτός και του ήχου (για παράδειγμα, θερμιδόμετρα, λουξόμετρα, φωτόμετρα).

Όργανα και συσκευές για τη μέτρηση και ανίχνευση ακτίνων άλφα, δήτα, γάμα, Χ, κοσμικών και άλλων παρομοίων (για παράδειγμα, δοσίμετρα, μετρητές Geiger, μετρητές σπινθηρισμού και αστέρων).

Όργανα και συσκευές για αναλύσεις ή έρευνες φυσικές ή χημικές (για παράδειγμα, χρωματόμετρα, πολαρόμετρα, διαθλασίμετρα, σακχαρόμετρα, φασματοφωτόμετρα, φασματόμετρα, φασματοσκόπια).

Μηχανές και συσκευές μηχανικής δοκιμής της στερεότητας, αντιστάσεως, πίεσεως, ελαστικότητας των υλικών (για παράδειγμα μετάλλων, ξύλων, υφασμάτων, χαρτιών ή πλαστικών υλών).

Όργανα μετεωρολογίας (για παράδειγμα, ακτινόμετρα, ανεμόμετρα, νεφροσκόπια, δείκτες ηλιοφανείας).

τευχθούν, είναι κατάλληλο αποκλειστικώς ή κυρίως για την πραγματοποίηση επιστημονικών δραστηριοτήτων . . .»

Ηλεκτρονικά και πρωτονιακά μικροσκόπια και παραδιαθλασιογράφοι.

Συσκευές πυρηνικής φυσικής.

Όσον αφορά το πρωτόκολλο της συμφωνίας, το παράρτημα Δ επεκτείνει την ατέλεια σε όλα τα επιστημονικά όργανα και συσκευές ανεξάρτητα από το αν προορίζονται ή όχι για την εκπαίδευση ή την καθαρή επιστημονική έρευνα. Το πρωτόκολλο αποκλείει, ωστόσο, τα όργανα και τις συσκευές που προορίζονται για εμπορική χρήση, διότι διατηρεί την προϋπόθεση κατά την οποία τα όργανα αυτά και οι συσκευές πρέπει να προορίζονται για επιστημονικά ή εκπαιδευτικά ιδρύματα και να χρησιμοποιούνται υπό τον έλεγχο των ιδρυμάτων αυτών.»

Ο προαναφερθείς κανονισμός (ΕΟΚ) 2784/79 περί καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 περιλαμβάνει στον τίτλο ΙΙΙ τις ακόλουθες ειδικές διατάξεις σε ό,τι αφορά το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού.

«Άρθρο 5

1. Για την εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 3 πρώτη παύλα, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75, ως “αντικειμενικά τεχνικά χαρακτηριστικά” οργάνου ή επιστημονικής συσκευής, νοούνται εκείνα, τα οποία ως εκ της κατασκευής του εν λόγω οργάνου ή της συσκευής, ή ως εκ των εφαρμογών στις οποίες χρησιμοποιήθηκε σε σχέση με ένα όργανο ή επιστημονική συσκευή συνήθους τύπου, επέστρεψαν σ’ αυτό να πραγματοποιηθεί επιδόσεις υψηλού επιπέδου, οι οποίες δεν απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών βιομηχανικής ή εμπορικής εκμεταλλεύσεως.

Μετά τη σύναψη του πρωτοκόλλου το Συμβούλιο τροποποίησε με τον προαναφερθέντα κανονισμό (ΕΟΚ) 1027/79, μεταξύ άλλων, το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 το οποίο έχει τώρα διατυπωθεί ως εξής:

Όταν, επί τη βάση των αντικειμενικών τεχνικών χαρακτηριστικών του, δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί χωρίς αμφιβολία, αν ένα όργανο ή μία συσκευή πρέπει να θεωρείται ως επιστημονικό όργανο ή συσκευή, διενεργείται έρευνα των σκοπών για τους οποίους χρησιμοποιούνται γενικά στην Κοινότητα όργανα ή συσκευές του είδους εκείνου για το οποίο ζητείται η ατέλης εισαγωγή. Αν η έρευνα αυτή αποδείξει ότι αυτό το όργανο ή η συσκευή χρησιμοποιείται κυρίως για πραγματοποίηση επιστημονικών δραστηριοτήτων, θεωρείται ότι έχει επιστημονικό χαρακτήρα.»

«Άρθρο 3

1. Τα επιστημονικά όργανα και οι επιστημονικές συσκευές που δεν αναφέρονται στο άρθρο 2 και που εισάγονται αποκλειστικά για μη εμπορικούς σκοπούς, εισάγονται με το ευεργέτημα της ατελείας ως προς τους τούς δασμούς του Κοινού Δασμολογίου, εφ’ όσον:

...

3. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου:

— ως “όργανο ή επιστημονική συσκευή” νοείται όργανο ή συσκευή το οποίο κατά τα αντικειμενικά του τεχνικά χαρακτηριστικά και τα αποτελέσματα που αυτό επιτρέπει να επι-

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2784/79, η αρμόδια κρατική αρχή λαμβάνει την απόφαση παροχής ατελείας εφόσον διαθέτει όλα τα στοιχεία πληροφο-

ρίων για να κρίνει αν το όργανο ή η συσκευή πρέπει ή όχι να θεωρηθεί ως επιστημονικό. Διαφορετικά η αίτηση παροχής ατελείας διαβιβάζεται στην Επιτροπή, η οποία ζητεί τη γνώμη των κρατών μελών, σε περίπτωση δε αρνητικής απαντήσεως, η Επιτροπή συγκαλεί ομάδα εμπειρογνομώνων από εκπροσώπους όλων των κρατών μελών, η οποία συνέρχεται στο πλαίσιο της Επιτροπής Τελωνειακών Ατελειών για να εξετάσει την αίτηση.

Η Επιτροπή Τελωνειακών Ατελειών συνέταξε στις 12 Φεβρουαρίου 1980 ένα κείμενο εργασίας, το οποίο στις επεξηγηματικές σημειώσεις του ως προς τον όρο «επιστημονικά όργανα και συσκευές» παρέχει τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

1.3.1. Η ονομασία επιστημονικά όργανα και συσκευές δεν περιλαμβάνει κανονικά:

- α) όργανα και συσκευές που χρησιμοποιούνται συνήθως για την παραγωγή, για την εμπορική εκμετάλλευση της παραγωγής για συνήθεις αναλύσεις ή για την πραγματοποίηση άλλων μη επιστημονικών σκοπών (κινητήρες, εργαλειομηχανές, υπολογιστές, γραφικοί καταγραφείς, κλπ.)

...

1.3.2. Ορισμένα από τα όργανα ή συσκευές που αναφέρονται στο σημείο 1.3.1 μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να θεωρηθούν ως επιστημονικά όργανα ή συσκευές όταν τους γίνονται προσθήκες ή όταν υπόκεινται σε ουσιώδεις τροποποιήσεις που έχουν ως αποτέλεσμα να τα καταστήσουν ειδικώς κατάλληλα για την έρευνα ή τη διδασκαλία.

1.3.3. Τέλος, ορισμένα όργανα ή συσκευές που αναφέρονται στο σημείο 1.3.1

μπορούν να εισαχθούν ατελώς αν ενσωματώνονται σ' ένα σύνολο, το οποίο σφαιρικά εξεταζόμενο ενέχει το χαρακτήρα του επιστημονικού οργάνου ή συσκευής εφόσον το όργανο αυτό ή η συσκευή είναι απαραίτητο για τη λειτουργία του συνόλου αυτού (για παράδειγμα: ένας μικροϋπολογιστής ενσωματωμένος σε ένα φασματόμετρο).

II — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Τα ελεύθερα πανεπιστήμια των Βρυξελλών, επιθυμώντας να εισάγουν ατελώς τους υπολογιστές «Control Data-Cyber 170-270 και Cyber 170-750» υπέβαλαν, μαζί με την προσφεύγουσα Control Data Belgium NV SA, σχετική αίτηση προς τις βελγικές τελωνειακές αρχές, οι οποίες παρέπεμψαν το ζήτημα στην Επιτροπή, καθώς. Η τελευταία έλαβε από κράτη μέλη τις ακόλουθες αρνητικές απαντήσεις:

Κάτω Χώρες: «Οι υπολογιστές αυτοί χρησιμεύουν για την επεξεργασία τόσο επιστημονικών δεδομένων, όσο και στοιχείων των επιχειρήσεων. Αυτό σημαίνει ότι δεν διαθέτουν αντικειμενικά χαρακτηριστικά που να τους καθιστούν ειδικώς κατάλληλους για επιστημονική έρευνα».

Ηνωμένο Βασίλειο: «Ελλείπουν επιστημονικά χαρακτηριστικά».

Δημοκρατία της Ιρλανδίας: «Η ιρλανδική τεχνική αρχή θεωρεί ότι το σύστημα αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως επιστημονικό κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 δεδομένου ότι οι υπολογιστές είναι "general purpose machines"».

Στα συνοπτικά πρακτικά της συνόδου της Επιτροπής Τελωνειακών Ατελειών, η οποία

επελήφθη τελικώς, περιέχεται η ακόλουθη πληροφορία:

«8. Φάκελος 023/81: Control Data CD Cyber 170-720 και 170-750

8.1. Ο φάκελος αυτός αφορά την εισαγωγή πληροφορικού εξοπλισμού με χρηματοδοτική σύμβαση. Ο εισαγωγέας, με τη βοήθεια δικηγόρων, προσπάθησε να εκθέσει, σε μια ογκώδη έκθεση, τους λόγους για τους οποίους ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να θεωρηθεί ως επιστημονικός. Δεδομένης της θεμελιώδους σημασίας της υποθέσεως το Βέλγιο την υπέβαλε προς εξέταση στην Επιτροπή.

...

8.3. Ο εμπειρογνώμονας της Ispra παρατηρεί ότι τα ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά που αναφέρει ο εισαγωγέας για να δικαιολογήσει τον επιστημονικό χαρακτήρα της συσκευής είναι όλα συνήθη χαρακτηριστικά των πληροφορικών εξοπλισμών. Το χρησιμοποιούμενο πρόγραμμα δεν έχει καταρτισθεί ειδικώς για επιστημονικούς σκοπούς και είναι μεταλλάξιμο, έτσι ώστε να πρέπει να αποκλεισθεί χωρίς επιφυλάξεις ο επιστημονικός χαρακτήρας του εν λόγω εξοπλισμού.

8.4. Η Επιτροπή τάσσεται με την άποψη αυτή.»

Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή έλαβε την επίδικη απόφαση της 10ης Αυγούστου 1981 η οποία, όπως προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1027/79, απευθύνεται στα κράτη μέλη και αρνείται να χαρακτηρίσει τις εν λόγω συσκευές ως επιστημονικές. Οι κρίσιμες αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως είναι οι εξής:

«εκτιμώντας ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2784/79, ομάδα εμπειρογνομένων αποτελούμενη από εκπροσώπους όλων των κρατών μελών συνήλθε στις 23 Ιουνίου 1981, στα πλαίσια της Επιτροπής Δασμολογικών Ατελειών, προς το σκοπό της εξετάσεως της προκειμένης περιπτώσεως·

ότι από την εξέταση αυτή συνάγεται ότι οι εν λόγω συσκευές είναι υπολογιστικές· ότι δεν έχουν αντικειμενικά χαρακτηριστικά τα οποία να τις καθιστούν κατάλληλες για την επιστημονική έρευνα· ότι, εξάλλου, οι συσκευές του είδους αυτού χρησιμοποιούνται κυρίως για την άσκηση μη επιστημονικών δραστηριοτήτων· ότι η στην προκειμένη περίπτωση χρησιμοποίηση των εν λόγω συσκευών δεν θα ήταν δυνατόν, μόνη της, να τους προσδώσει το χαρακτήρα των επιστημονικών συσκευών· ότι, κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως επιστημονικές συσκευές· ότι δεν δικαιολογείται, συνεπώς, η παραχώρηση ατελείας στις εν λόγω συσκευές...».

Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 1981, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Με διάταξη της 14ης Ιουλίου 1982, το Δικαστήριο αποφάσισε να αναθέσει την υπόθεση στο δεύτερο τμήμα.

III — Αιτήματα των διαδίκων

Μετά από τις διευκρινίσεις στις οποίες προέβη κατά την προφορική διαδικασία η *προσφεύγουσα* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση 81/692/ΕΟΚ της Επιτροπής·

- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Η *καθής* ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

IV — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Επί του παραδεκτού

1. Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι η επίδικη απόφαση, η οποία απευθύνεται στα κράτη μέλη και είναι απροσδιόριστου διαρκείας, είναι γενικής ισχύος. Η απόφαση αφορά άμεσα την προσφεύγουσα διότι δεν αφήνει περιθώριο εκτιμήσεως στις εθνικές αρχές, η απόφαση όμως δεν αφορά ατομικά την προσφεύγουσα η οποία, ως ανώνυμη εταιρεία, έχει νομική προσωπικότητα διαφορετική από τη μητρική εταιρεία και τις θυγατρικές της στα άλλα κράτη μέλη. Η προσφεύγουσα δεν ανήκει σε μια κλειστή και περιορισμένη ομάδα, ο αριθμός και η ταυτότητα των μελών της οποίας μπορούσε να εξακριβωθεί πριν ληφθεί η απόφαση. Η προσφεύγουσα είναι εισαγωγέας μόνο για το Βέλγιο, ενώ εισαγωγέας για την Κοινότητα είναι το «Control Data Group». Τίποτα δεν εμποδίζει τη μητρική εταιρεία να πραγματοποιήσει εισαγωγές στην Κοινότητα μέσω εταιρειών που δεν είναι μέλη του ομίλου, ιδίως σ' ένα κράτος μέλος όπου δεν έχει ακόμα εγκατασταθεί εταιρεία Control Data.

Η *προσφεύγουσα* αντιτάσσει ότι είναι ο μοναδικός εισαγωγέας στο Βέλγιο και ότι, όπως όλοι οι άλλοι εισαγωγείς των συ-

σκευών αυτών, ανήκει στο Control Data Group, όλα τα μέλη του οποίου είναι κατά 100 % θυγατρικές εταιρείες της Control Data Corporation, που είναι ο μοναδικός κατασκευαστής των συσκευών. Η απόφαση αφορά, επομένως, μια εξακριβώσιμη και σταθερή κατηγορία, δηλαδή, τις εταιρείες που είναι μέλη του ομίλου Control Data στην Κοινότητα, λόγω ορισμένων χαρακτηριστικών που διαθέτουν ή ενός πραγματικού περιστατικού που τις χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο.

Επί της ουσίας

Πρώτος λόγος ακυρώσεως: παρερμηνεία του όρου επιστημονικό όργανο ή συσκευή.

Η *προσφεύγουσα* ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, περιοριζόμενη να αναφέρει στην απόφασή της ότι πρόκειται για υπολογιστές, αγνόησε όχι μόνο ορισμένα ειδικά χαρακτηριστικά που καθιστούν τους υπολογιστές «Cyber» ιδιαίτερα κατάλληλους για επιστημονικές χρήσεις, αλλά, επίσης, και την ελαστικότητα της συμφωνίας της Φλωρεντίας και του πρωτοκόλλου του Ναϊρόμπι. Όπως προκύπτει από το γράμμα του προαναφερθέντος οδηγού, καθώς και από τις διαβεβαιώσεις της ίδιας της Επιτροπής στην υπόθεση 72/77 (Universiteitskliniek Utrecht, απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1978, ECR σ. 189), τόσο η συμφωνία όσο και, επομένως, η σχετική κοινοτική κανονιστική ρύθμιση πρέπει να εφαρμοσθούν κατά τον πιο φιλελεύθερο δυνατό τρόπο. Δεν αντιβαίνει προς την άποψη αυτή το γεγονός ότι ο οδηγός περιέχει, υπό τύπο ενημερώσεως, έναν κατάλογο επιστημονικών οργάνων στον οποίο δεν περιλαμβάνονται οι υπολογιστές, δεδομένου ότι «ο κατάλογος αυτός δεν έχει περιοριστικό χαρακτήρα». Το ίδιο συμβαίνει με τις επεξηγηματικές σημειώσεις του κειμένου εργασίας της Επιτροπής Τελωνειακών Ατελειών το οποίο εξαιρεί μόνο συνήθως τους υπολογιστές από την ονομασία επιστημονική συσκευή και όργανο.

Εξάλλου, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της την απόφαση στην προαναφερθείσα υπόθεση 72/77, Universiteitskliniek Utrecht, στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι ο όρος «επιστημονικό όργανο ή συσκευή» κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 «αναφέρεται σε ένα όργανο ή συσκευή που διαθέτει τα αντικειμενικά εκείνα χαρακτηριστικά που το καθιστούν ιδιαίτερα κατάλληλο για την καθαρή επιστημονική έρευνα». Η απόφαση αυτή, καθώς και η υιοθέτηση του πρωτοκόλλου του Ναϊρόμπι οδήγησαν κατευθείαν στην αναμόρφωση, το 1979, του άρθρου 3 του κανονισμού 1798/75.

Με ορισμένα παραδείγματα η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι οι προωθημένοι ερευνητές στον τομέα της πυρηνικής φυσικής, καθώς και σε άλλους τομείς, χρησιμοποιούν υπολογιστές για να πραγματοποιήσουν πολύπλοκες μαθηματικές πράξεις ή πειράματα που πιθανόν να περιλαμβάνουν εκατομμύρια στάδια. Το μέγεθος και η δυσκολία των πράξεων αυτών καθιστούν απαραίτητη τη χρησιμοποίηση υπολογιστού. Ορισμένοι ερευνητικοί κλάδοι δεν μπόρεσαν να αναπτυχθούν παρά μόνο μετά την εμφάνιση των υπολογιστών. Έτσι, για παράδειγμα, χρησιμοποιούνται μαθηματικά «πρότυπα» για να αναπαραστήσουν φυσικές συνθήκες που δεν μπορούν να δημιουργηθούν πειραματικά. Ο υπολογιστής που χρησιμοποιεί ο ερευνητής πρέπει να εκτελεί μαθηματικές πράξεις με απόλυτη ακρίβεια, είτε πρόκειται για πολύ μεγάλους αριθμούς, είτε για πολύ μικρούς, τα αποτελέσματα δε πρέπει να είναι διαθέσιμα αρκετά γρήγορα ώστε να γίνεται αποτελεσματική η έρευνα. Για το λόγο αυτόν, σε ορισμένους τομείς, είναι αδιανόητη επιστημονική έρευνα χωρίς κατάλληλους υπολογιστές, οι οποίοι πρέπει, κατά συνέπεια, να θεωρηθούν ως συσκευές που τις χρησιμοποιούν οι ερευνητές στις έρευνές τους.

Το αν ένας υπολογιστής είναι ιδιαίτερα κατάλληλος για επιστημονικούς ή εμπορι-

κούς σκοπούς εξαρτάται από τη φυσική δομή ή την αρχιτεκτονική του «hardware» της συσκευής και όχι του «software». Τα προγράμματα «software» είναι λεπτομερείς οδηγίες που ο χειριστής δίνει στον υπολογιστή παρέχοντας του στοιχεία για τα ειδικά στάδια μέσω των οποίων θα πραγματοποιήσει τον υπολογισμό που ζήτησε ο χειριστής. Αν και ορισμένα προγράμματα «software» χρησιμοποιούνται από ερευνητές, η εισαγωγή ενός επιστημονικού προγράμματος «software» σε έναν εμπορικό υπολογιστή δεν μπορεί να μεταβάλει τις φυσικές ιδιότητες της συσκευής.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, περαιτέρω, ότι υπάρχει μια περιορισμένη μεν, αλλά διακεκριμένη και πλήρως αναγνωρισμένη κατηγορία ειδικευμένων υπολογιστών που προορίζονται για την επιστημονική αγορά. Τα φυσικά χαρακτηριστικά των υπολογιστών «Cyber» που τους καθιστούν ιδιαίτερα κατάλληλους για επιστημονική χρήση, αντίθετα προς την εμπορική χρήση, είναι τα ακόλουθα:

α) Η αρχιτεκτονική

Η κεντρική μονάδα επεξεργασίας πραγματοποιεί υπολογισμούς με πολύ μεγάλη ταχύτητα. Δεν συνδέεται με τον περιφερειακό εξοπλισμό. Δεν υπάρχουν «κυκλώματα δεδομένων» που να συνδέουν την κεντρική μονάδα επεξεργασίας με άλλα εξαρτήματα εκτός από τη μνήμη του υπολογιστού. Η μοναδική λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας είναι να επεξεργάζεται στοιχεία που παρέχει απευθείας η μνήμη. Επομένως, η μονάδα επεξεργασίας «Cyber» δεν έχει σχεδιαστεί για να πραγματοποιεί μεταλλαγή και σύγκριση δεδομένων που αποτελούν τις ενέργειες-τύπους που ζητούνται από τους εμπορικούς υπολογιστές.

6) Λειτουργία κατευθυνόμενη προς ασυνήθιστα μακρές «λέξεις»

Σε οποιονδήποτε υπολογιστή οι πληροφορίες καταγράφονται σε «διττά στοιχεία». Τα διττά στοιχεία ομαδοποιούνται σε σταφυλές, οι οποίες συνιστούν την πιο μικρή μονάδα πληροφορίας που μπορεί να «αναγνωρίσει» (address) υπολογιστής.

Στους υπολογιστές «Cyber» η πιο μικρή μονάδα πληροφορίας που μπορεί να «αναγνωρίσει» (address) ο υπολογιστής κατά τον τρόπο αυτό είναι μια «λέξη» από 60 διττά στοιχεία. Τόσο μακριές λέξεις, που υπάρχουν μόνο στους επιστημονικούς υπολογιστές, είναι απαραίτητες για μια ακριβή και γρήγορη καταγραφή και για την επεξεργασία μεγάλων ή περίπλοκων αριθμών που αντιπροσωπεύουν τιμές που απαντώνται στην επιστημονική έρευνα. Οι υπολογιστές «Cyber» μπορούν να επεξεργαστούν τέτοιους αριθμούς ή τιμές με μία μόνο πράξη.

Η βασική λέξη που «αναγνωρίζει» (address) ο υπολογιστής «Cyber» περιέχει 60 διττά στοιχεία. Όταν εργάζεται μ' αυτό που συνήθως καλείται «διπλή ακρίβεια», 120 διττά στοιχεία είναι διαθέσιμα για την καταγραφή ενός μόνο αριθμού ή τιμής. Είναι, έτσι, δυνατό να καταγραφεί ενδεχομένως ένας αριθμός 200 ψηφίων. Ένας τόσο μεγάλος αριθμός δεν έχει καμία σημασία στις εμπορικές εφαρμογές. Σε έναν υπολογιστή που προορίζεται για εμπορικούς σκοπούς, ο μεγαλύτερος αριθμός διττών στοιχείων που είναι συνήθως διαθέσιμος για την καταγραφή ενός μόνο αριθμού είναι 32 ή, σε διπλή ακρίβεια, 64. Ένας αριθμός για τον οποίο απαιτούνται περισσότερα διττά στοιχεία δεν μπορεί ούτε να καταγραφεί, ούτε να τύχει επεξεργασίας με ακρίβεια σε έναν υπολογιστή που προορίζεται για εμπορικούς σκοπούς. Η ύπαρξη, στους υπολογιστές «Cyber», της «αριθμητικής κυμαινόμενης υποδιαστολής», σε συνδυασμό με την ασυνήθιστα μακριά λέξη των υπολογιστών «Cyber» παρέχει τη δυνατότητα να πραγματοποιηθούν πράξεις με εξαιρετικά μεγάλους ή εξαιρετικά μικρούς αριθμούς, με πολλά ψηφία και πολλά μηδενικά πριν ή μετά από τη δεκαδική υποδιαστολή.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα χαρακτηριστικά αυτά αναφέρονται στη φυσική δομή της συσκευής, είναι αμετάβλητα και παραμένουν σταθερά ανεξάρτητα από το είδος του «software» που χρησιμοποιείται.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα χαρακτηριστικά αυτά αναφέρονται στη φυσική δομή της συσκευής, είναι αμετάβλητα και παραμένουν σταθερά ανεξάρτητα από το είδος του «software» που χρησιμοποιείται.

γ) Λειτουργία μη κατευθυνόμενη προς τους χαρακτήρες

Οι υπολογιστές που προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς καταγράφουν και «αναγνωρίζουν» (address) συνήθως πληροφορίες εντός μονάδων βάσεως που αποτελούνται από 8 διττά στοιχεία καλούμενα «χαρακτήρες» ή «οκτάδες». Ένας χαρακτήρας 8 διττών στοιχείων περιλαμβάνει είτε έναν απλό αριθμό, είτε ένα γράμμα, είτε ένα σημείο στίξεως. Η δυνατότητα να χειρίζεται τέτοιες σύντομες μονάδες πληροφοριών που καταγράφονται με ευκολία ενέχει μια ορισμένη σημασία για τον επιχειρηματία· αυτοί οι υπολογιστές θεωρούνται ότι έχουν μια λειτουργία κατευθυνόμενη προς τους χαρακτήρες. Οι υπολογιστές «Cyber» έχουν λειτουργία κατευθυνόμενη στην «αναγνώριση» (addressing) λέξεων και, χωρίς ειδική τροποποίηση, δεν μπορούν να «αναγνωρίσουν» (address) ατομικούς χαρακτήρες. Αυτό συνιστά σοβαρό εμπόδιο για την εμπορική χρήση. Στους υπολογιστές «Cyber» οι χαρακτήρες έχουν μόνο έξι διττά στοιχεία. Κατά συνέπεια, οι εμπορικοί υπολογιστές, που έχουν χαρακτήρες με οκτώ διττά στοιχεία μπορούν να χειριστούν μέχρι και τέσσερις φορές περισσότερες παραστάσεις (δηλαδή γράμματα, αριθμούς, σημεία στίξεως ή σύμβολα) από τους υπολογιστές «Cyber». Στην εμπορική

χρήση ο ερευνητής έχει ανάγκη από ένα μεγαλύτερο πλέγμα παραστάσεων.

δ) Ο κατάλογος των οδηγιών

Κάθε υπολογιστής μπορεί να πραγματοποιήσει έναν «κατάλογο» ή ένα σύνολο από «οδηγίες» ή βασικές διαταγές κατ' αποκλεισμό κάθε άλλης οδηγίας. Ο κατάλογος οδηγιών ενός υπολογιστή «Cyber» είναι τελείως διαφορετικός από τον κατάλογο των υπολογιστών που προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς. Οι υπολογιστές «Cyber» που προμηθεύτηκαν τα ελεύθερα πανεπιστήμια των Βρυξελλών μπορούν να εκτελέσουν μόνο 64 «οδηγίες»: ο κατάλογος οδηγιών ενός εμπορικού υπολογιστή μπορεί να φτάσει μέχρι 256 οδηγίες. Το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων οδηγιών ενός υπολογιστή «Cyber» αφορά περισσότερο πράξεις με διάφορες τιμές (δηλαδή στάδια καθαρώς επιστημονικών υπολογισμών) παρά χειρισμό και σύγκριση χαρακτήρων εντός του υπολογιστή. Με τους εμπορικούς υπολογιστές συμβαίνει το αντίθετο. Οι υπολογιστές «Cyber» είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικοί για το χειρισμό της Fortran, της κυριότερης επιστημονικής γλώσσας προγραμματισμού, που αφορά κυρίως μαθηματικές πράξεις, είναι δε σε μεγάλο βαθμό ακατάλληλοι για την Cobol, την κυριότερη εμπορική γλώσσα προγραμματισμού, που αφορά κυρίως τη μεταδίδση δεδομένων υπό μορφή κειμένου. Και πάλι, με τους εμπορικούς υπολογιστές συμβαίνει το αντίθετο.

ε) Η ταχύτητα

Οι υπολογιστές «Cyber» πραγματοποιούν πράξεις επιστημονικών υπολογισμών σε πολύ μεγάλη ταχύτητα. Ο εσωτερικός τους ρυθμός ή κύκλος ενέργειας είναι εξαιρετικά ταχύς: η κεντρική μονάδα επεξεργασίας είναι απομονωμένη από τον περιφερειακό εξοπλισμό: ο κατάλογος οδηγιών του υπο-

λογιστή περιορίζεται στην εκτέλεση μαθηματικών και λογικών πράξεων με αριθμούς ή τιμές που έχουν καταχωριστεί σε πολύ μακριές λέξεις, κάθε μία από τις οποίες μπορεί να περιέχει μια σημαντική ή περίπλοκη τιμή. Τα χαρακτηριστικά αυτά συνδυάζονται με ιδιαίτερα πολύπλοκες μαθηματικές πράξεις, ώστε να επιτρέπουν την εξαγωγή γρήγορων και επακριβών αποτελεσμάτων. Η ταχύτητα δεν είναι απλώς ζήτημα ευκολίας για τον ερευνητή: απ' αυτήν, πράγματι, μπορεί να εξαρτηθεί η πραγματοποίηση ορισμένων ερευνών.

Λόγω των χαρακτηριστικών τους αυτών οι υπολογιστές «Cyber» είναι κατ' εξοχήν κατάλληλοι για τις ανάγκες ορισμένων επιστημονικών κλάδων, όπου η ταχύτητα και η ακρίβεια είναι η αναγκαία προϋπόθεση για να αρχίσει η κυρίως έρευνα.

Η Επιτροπή δέχεται ότι μέχρι τώρα δεν έχει αναγνωρίσει επιστημονικό χαρακτήρα σε υπολογιστές παρά μόνο όταν ήταν ενσωματωμένοι σε ένα όργανο που είχε χαρακτηριστεί ως επιστημονικό όργανο. Κατά την Επιτροπή είναι εσφαλμένο να χαρακτηρίζονται οι υπολογιστές ως όργανα διότι δεν χρησιμοποιούν για τη μέτρηση, την αποκάλυψη, τη μεταποίηση ή την επεξεργασία μιας διαστάσεως ή ενός φυσικού χαρακτηριστικού. Δεν αποκλείει, ωστόσο, τη δυνατότητα, που τονίζεται στις επεξηγηματικές σημειώσεις της Επιτροπής Τελωνειακών Ατελειών, να δοθεί ο χαρακτηρισμός αυτός σε υπολογιστές στους οποίους έγιναν προσθήκες ή ουσιαστικές τροποποιήσεις που είχαν ως αποτέλεσμα να τους καταστήσουν ιδιαίτερα κατάλληλους για την έρευνα ή τη διδασκαλία. Μέχρι τώρα δεν έχει χρησιμοποιηθεί η δυνατότητα αυτή, η δε Επιτροπή δεν είναι σε θέση να παράσχει περισσότερες διευκρινίσεις ως προς τα σχετικά κριτήρια.

Η Επιτροπή δεν αρνείται ότι οι υπολογιστές συμβάλλουν στην επιστημονική έρευνα ούτε, σε ό,τι αφορά τα ιδιαίτερα

χαρακτηριστικά του υπολογιστή «Cyber», ότι ο τελευταίος είναι ένας εξαιρετικός γενικός υπολογιστής, ικανός να πραγματοποιεί περίπλοκους υπολογισμούς και, επομένως, ιδιαίτερα κατάλληλος για επιστημονικούς υπολογισμούς. Ωστόσο, ο υπολογιστής αυτός μπορεί το ίδιο καλά να χρησιμοποιηθεί και σε άλλους τομείς όπου χρειάζεται να γίνουν περίπλοκοι, επακριβείς και γρήγοροι υπολογισμοί.

Ως προς τα χαρακτηριστικά που ανέφερε η προσφεύγουσα, η Επιτροπή διατυπώνει τα ακόλουθα σχόλια:

α) *Υλικό προσανατολισμένο προς τη λέξη και την ακρίβεια*

Όλοι οι εξελιγμένοι υπολογιστές χρησιμοποιούν τη μέθοδο αυτή «αναγνώρισεως» (addressing) περισσότερο με λέξεις παρά με σημεία. Η μέθοδος αυτή αποδόσεως (addressing) και η ακρίβεια που συνεπάγεται δεν αποτελούν, επομένως, ειδικά γνωρίσματα του υπολογιστή Cyber, αλλά αποτελούν, αντίθετως, κοινό χαρακτηριστικό.

β) *Αριθμητική κυμαινόμενη υποδιαστολής*

Το σύνολο, σχεδόν, των σημερινών υπολογιστών έχει την ικανότητα της αριθμητικής κυμαινόμενης υποδιαστολής. Η τεχνική αυτή είναι τόσο διαδεδομένη ώστε να έχει ενσωματωθεί σε ορισμένες υπολογιστικές μηχανές στέπης.

γ) *Κατάλογος οδηγιών και προγραμματισμός*

Όλοι οι υπολογιστές λειτουργούν σύμφωνα με τον κατάλογο οδηγιών τους και ειδικό τους πρόγραμμα. Είναι αληθές ότι ο υπολογιστής Cyber είναι κατά βάση καλύτερα προσαρμοσμένος

για την εκτέλεση επιστημονικών υπολογισμών παρά διοικητικών καθηκόντων. Ωστόσο, ο κατασκευαστής πρόβλεψε ώστε οι υπολογιστές Cyber να μπορούν να χρησιμοποιηθούν με διάφορες γλώσσες προγραμματισμού — ιδίως τη Fortran (Formula Translation), που είναι προσαρμοσμένη στους επιστημονικούς υπολογισμούς, και την Cobol (Common Business Oriented Language), που προορίζεται για εμπορική χρήση. Αυτό αποδεικνύει ότι ο υπολογιστής Cyber, όπως όλοι οι υπολογιστές, είναι γενικής χρήσεως, ανάλογα με τη γλώσσα προγραμματισμού που χρησιμοποιείται.

Δεύτερος λόγος: Ανεπαρκής αιτιολογία

Η *προσφεύγουσα* ισχυρίζεται ότι η αιτιολογία της απόφασως δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της συνθήκης ως προς την επαρκή αιτιολογία των αποφάσεων. Η Επιτροπή περιορίστηκε να παρατηρήσει ότι οι συσκευές αυτές είναι υπολογιστές, προσθέτοντας ένα κείμενο στερεότυπο, συνοπτικό και παρόμοιο με μια δωδεκάδα άλλων αποφάσεων. Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα γνώριζε τις προγενέστερες αυτές αποφάσεις την οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε απλώς αναγνωριστεί ο επιστημονικός χαρακτήρας των υπολογιστών καθ' εαυτών, αλλά αυτό δεν απήλλαξε την Επιτροπή από την υποχρέωση να ενημερώσει, με την απόφαση, την προσφεύγουσα, εφόσον η προσφεύγουσα επιμένει ότι οι υπολογιστές της είναι διαφορετικοί από τους υπολογιστές των περισσότερων άλλων κατασκευαστών. Η Επιτροπή μπορούσε, με τον κανονισμό της ή με μια αιτιολογία διαμορφωμένη σε προγενέστερη απόφαση, να έχει γνωστοποιήσει στα ενδιαφερόμενα μέρη τους λόγους για τους οποίους δεν θεωρούσε ότι οι υπολογιστές έπρεπε να τύχουν ατελείας, δικαιολογώντας την πολιτική της υπό το φως του γράμματος και του πνεύματος της συμφωνίας και του πρωτοκόλλου της, καθώς και της κοινοτικής νομοθεσίας. Δικαιολογώντας τη συνοπτική αιτιολογία με το γεγονός ότι η απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη που έλαβαν μέρος στη δια-

δικασία και γνωρίζουν, επομένως, την πολιτική που ακολουθεί η Επιτροπή, παράλλει το ρόλο της προσφεύγουσας ως αμέσως και ατομικώς ενδιαφερόμενου μέρους.

Η *Επιτροπή* δέχεται ότι η έκθεση των λόγων είναι συνοπτική, επιμένει, όμως, ότι είναι επαρκής. Ως αποδέκτες της αποφάσεως, τα κράτη μέλη έλαβαν μέρος στη διαδικασία και γνωρίζουν πλήρως τους λόγους της στάσεως της Επιτροπής. Σε ό,τι αφορά την προσφεύγουσα, όπως προκύπτει από την ίδια την προσφυγή, έχει πλήρη γνώση της πολιτικής της Επιτροπής, παρόλο ότι πιστεύει πως οι υπολογιστές δεν πρέπει να θεωρηθούν ως συνήθεις υπολογιστές.

Τρίτος λόγος: Παραλείψεις κατά τη διαδικασία

Η *προσφεύγουσα* ισχυρίζεται ότι η διαδικασία που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2784/79 είναι τελείως διαφορετική από αυτήν που ακολουθείται, για παράδειγμα, στον τομέα του ανταγωνισμού, εφόσον δεν προβλέπει ούτε ανταλλαγή απόψεων, ούτε τη δυνατότητα ακρόασεως σε ενδεχόμενα αμφισβητούμενα σημεία, ούτε ακόμα τη

δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών εξηγήσεων πριν από τη λήψη της αποφάσεως.

Η *Επιτροπή* απαντά επί του σημείου αυτού ότι τηρήθηκαν όλοι οι διαδικαστικοί κανόνες που προβλέπονται από την κανονιστική ρύθμιση και ότι η προσφεύγουσα, η οποία υπέβαλε αίτηση παροχής ατελείας, κατέθεσε έναν ογκώδη φάκελο και είχε συνεπώς τη δυνατότητα να καταστήσει γνωστή την άποψή της.

V — Προφορική διαδικασία

Στη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 1982, η προσφεύγουσα εκπροσωπούμενη από τον Jan S. Forrester, επικουρούμενο από τον εμπειρογνώμονα C. Jackson και η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον R. Wainwright, επικουρούμενο από τον Barbera του Κοινού Κέντρου Έρευνών της Ispra, ως εμπειρογνώμονα, ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους υπέβαλε το Δικαστήριο.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του στη συνεδρίαση της 3ης Φεβρουαρίου 1983.

Σκεπτικό

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Νοεμβρίου 1981, η εταιρεία Control Data Belgium NV SA άσκησε, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, της συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως 81/692 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 1981, περί διαπιστώσεως ότι η εισαγωγή των συσκευών (υπολογιστών) με την ονομασία «Control Data-Cyber 170-720· Cyber 170-750» δεν δύναται να πραγματοποιηθεί ατελώς ως προς τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου (ΕΕ L 252, σ. 36).

- 2 Η απόφαση αυτή ελήφθη στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 του Συμβουλίου, της 10ης Ιουλίου 1975, περί της ατελούς, ως προς τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου, εισαγωγής αντικειμένων εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή μορφωτικού χαρακτήρα (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/002, σ. 87), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1027/79 του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 223) και του κανονισμού (ΕΟΚ) 2784/79 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1979, περί καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 8). Σκοπός των κανονισμών αυτών είναι να διασφαλίσουν την εφαρμογή, εκ μέρους της Κοινότητας, της συμφωνίας για την εισαγωγή αντικειμένων εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή μορφωτικού χαρακτήρα, η οποία καταρτίστηκε υπό την αιγίδα της UNESCO, συνήφθη δε, στη Φλωρεντία τον Ιούλιο του 1950 (Σύλλογή Συνθηκών Ηνωμένων Εθνών, τόμος 131, σ. 25) όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του Ναϊρόμπι, το οποίο υπεγράφη στις 26 Νοεμβρίου 1976 και έγινε δεκτό από την Κοινότητα με την απόφαση 79/505 του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 16/001, σ. 40 και επ.).
- 3 Ο προαναφερθείς κανονισμός (ΕΟΚ) 1798/75 του Συμβουλίου ορίζει στο άρθρο 3, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1027/79, ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις τα «επιστημονικά όργανα και οι επιστημονικές συσκευές» εισάγονται με το ευεργέτημα της ατελείας, ως προς τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου, εφόσον εισάγονται αποκλειστικά για μη εμπορικούς σκοπούς. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, με την προαναφερθείσα έκφραση νοείται «όργανο ή συσκευή το οποίο κατά τα αντικειμενικά του τεχνικά χαρακτηριστικά και τα αποτελέσματα που αυτό επιτρέπει να επιτευχθούν, είναι κατάλληλο αποκλειστικώς ή κυρίως για την πραγματοποίηση επιστημονικών δραστηριοτήτων».
- 4 Η Επιτροπή, θεσπίζοντας με τον προαναφερθέντα κανονισμό της (ΕΟΚ) 2784/79 τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1798/75 του Συμβουλίου, διευκρίνισε ακόμη περισσότερο τα ανωτέρω κριτήρια. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2784/79, «ως αντικειμενικά τεχνικά χαρακτηριστικά οργάνου ή επιστημονικής συσκευής νοούνται εκείνα, τα οποία ως εκ της κατασκευής του εν λόγω οργάνου ή συσκευής, ή ως εκ των εφαρμογών στις οποίες χρησιμοποιήθηκε σε σχέση με ένα όργανο ή επιστημονική συσκευή συνήθους τύπου, επέτρεψαν σ' αυτό να πραγματοποιήσει επιδόσεις υψηλού επιπέδου, οι οποίες δεν απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών βιομηχανικής ή εμπορικής εκμεταλλεύσεως». Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί, χωρίς αμφιβολία, ο χαρακτήρας ενός οργάνου ή συσκευής βάσει των αντικειμενικών τεχνικών του χαρακτηριστικών, το άρθρο προβλέπει έρευνα των σκοπών για

τους οποίους χρησιμοποιούνται γενικά στην Κοινότητα τα όργανα και οι συσκευές αυτού του είδους. Αν η έρευνα αυτή αποδείξει ότι το όργανο ή η συσκευή, για το οποίο ζητείται η ατελής εισαγωγή, χρησιμοποιείται κυρίως για πραγματοποίηση επιστημονικών δραστηριοτήτων, θεωρείται ότι έχει επιστημονικό χαρακτήρα.

- 5 Κατά το άρθρο 7 του κανονισμού εφαρμογής, την απόφαση για ατελή εισαγωγή λαμβάνει η αρμόδια κρατική αρχή, εφόσον τα πληροφοριακά στοιχεία που διαθέτει της επιτρέπουν να εκτιμήσει αν το όργανο ή η συσκευή πρέπει να θεωρηθεί ή όχι ως επιστημονική. Διαφορετικά, η αίτηση παροχής ατελείας διαβιβάζεται στην Επιτροπή, η οποία ζητεί τη γνώμη των κρατών μελών, σε περίπτωση δε αντιρρήσεων, συγκαλεί ομάδα εμπειρογνομόνων από εκπροσώπους των κρατών μελών, η οποία συνέρχεται στα πλαίσια της Επιτροπής Τελωνειακών Ατελειών για να εξετάσει την αίτηση. Μετά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση, η οποία κοινοποιείται σε όλα τα κράτη μέλη.
- 6 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, τα δύο ελεύθερα πανεπιστήμια των Βρυξελλών συνήψαν σύμβαση «χρηματοδοτικής μισθώσεως» (leasing contract) με την προσφεύγουσα για την απόκτηση δύο υπολογιστών τύπου Cyber 170-720 και Cyber 170-750, κατασκευασμένων και των δύο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Προκειμένου να εισαγάγει ατελώς τους υπολογιστές, η προσφεύγουσα, ενεργώντας εξ ονόματος των πανεπιστημίων, υπέβαλε στις 6 Αυγούστου 1980 σχετική αίτηση στις βελγικές τελωνειακές αρχές. Στην αίτηση συνήψε φάκελο με λεπτομερή στοιχεία, ο οποίος συμπληρώθηκε περαιτέρω μετά από συζήτηση με τις αρχές.
- 7 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2784/79, οι βελγικές αρχές διαβίβασαν την αίτηση, μαζί με το φάκελο, στην Επιτροπή. Δεδομένου ότι τρία κράτη μέλη αμφισβήτησαν τον επιστημονικό χαρακτήρα των δύο υπολογιστών, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής Τελωνειακών Ατελειών και, σύμφωνα με τη γνώμη της τελευταίας, έλαβε την επίδικη απόφαση.
- 8 Η απόφαση αυτή στηρίζεται αποκλειστικά στο μη επιστημονικό χαρακτήρα των δύο υπολογιστών. Οι κυριότερες, σχετικά, αιτιολογικές σκέψεις της έχουν ως εξής:

«εκτιμώντας ότι από την εξέταση αυτή συνάγεται ότι οι εν λόγω συσκευές είναι υπολογιστικές·

ότι δεν έχουν αντικειμενικά χαρακτηριστικά, τα οποία να τις καθιστούν κατάλληλες για την επιστημονική έρευνα· ότι, εξάλλου, οι συσκευές του είδους αυτού χρησιμοποιούνται κυρίως για την άσκηση επιστημονικών δραστηριοτήτων· ότι η στην προκειμένη περίπτωση χρησιμοποίηση των εν λόγω συσκευών δεν θα ήταν δυνατόν, μόνη της, να τους προσδώσει το χαρακτήρα των επιστημονικών συσκευών· ότι, κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως επιστημονικές συσκευές· ότι δεν δικαιολογείται, συνεπώς, η παραχώρηση ατελείας στις εν λόγω συσκευές».

Επί του παραδεκτού της προσφυγής

- 9 Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου ισχυριζόμενη ότι η απόφαση που απήρυνε στα κράτη μέλη δεν αφορά ατομικώς την προσφεύγουσα κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, της συνθήκης. Η Επιτροπή τονίζει σχετικώς το γενικό χαρακτήρα της αποφάσεως, η οποία δεν αφορά μόνο την εισαγωγή στο Βέλγιο των δύο αυτών υπολογιστών· αφορά την εισαγωγή όλων των υπολογιστών των δύο αυτών τύπων σε όλη την Κοινότητα. Επομένως, μόνο ο κατασκευαστής των υπολογιστών αυτών ή το «Control Data Group», ως αποκλειστικός εισαγωγέας στην Κοινότητα, νομιμοποιούνται να ασκήσουν προσφυγή δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος. Κάθε μέλος του ομίλου αυτού, ατομικώς, δεν διαθέτει το ένδικο αυτό μέσο.
- 10 Η ένσταση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Η προσφεύγουσα είναι κατά 100 % θυγατρική της κατασκευάστριας εταιρείας, Control Data Corporation of Minneapolis. Είναι αποκλειστικός εισαγωγέας για το Βέλγιο και αυτή υπέβαλε την αίτηση επί της οποίας εκδόθηκε η επίδικη απόφαση. Υπό τις συνθήκες αυτές, η απαίτηση να ασκηθεί η ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή από τη μητρική εταιρεία ή από την προσφεύγουσα από κοινού με τις άλλες θυγατρικές εισαγωγικές εταιρείες της Κοινότητας θα συνιστούσε υπερβολική προσήλωση στους τύπους.

Επί της ουσίας

- 11 Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσία, δύο λόγους:
  - α) παράβαση ουσιάδους τύπου·
  - β) παράβαση των κοινοτικών κανόνων που καθορίζουν τον επιστημονικό χαρακτήρα ενός οργάνου ή μιας συσκευής.

α) *Παράβαση ουσιαώδους τύπου*

- 12 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, πρώτον, ότι η απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη. Οι αιτιολογικές σκέψεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω περιλαμβάνουν απλώς στερεότυπη διατύπωση που χρησιμοποιείται σε όλες τις σχετικές με υπολογιστές αποφάσεις που έλαβε η Επιτροπή από την έναρξη της ισχύος των κανονισμών του 1979. Η συνοπτική αυτή αιτιολογία αγνοεί πλήρως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εν λόγω υπολογιστών για τους οποίους η προσφεύγουσα κατέθεσε λεπτομερή φάκελο που στηρίζεται κατά μέγα μέρος σε τεχνικές αναλύσεις.
- 13 Η Επιτροπή παραδέχεται ότι η αιτιολογία που δίδεται στις αιτιολογικές σκέψεις της απόφασης είναι βραχεία, τη θεωρεί όμως επαρκή. Οι αποδέκτες της απόφασης, δηλαδή τα κράτη μέλη, έλαβαν μέρος στη διαδικασία και γνώριζαν πλήρως τους λόγους της στάσεως της Επιτροπής. Ως προς την προσφεύγουσα, όπως συνάγεται από τα ίδια της τα επιχειρήματα, αυτή είναι πλήρως ενήμερη επί της πολιτικής της Επιτροπής, μολονότι έχει τη γνώμη ότι οι υπολογιστές της δεν πρέπει να θεωρηθούν ως συνηθισμένοι υπολογιστές.
- 14 Πρέπει σχετικώς να τονισθεί, όπως επανειλημμένως το έχει πράξει το Δικαστήριο, ότι το άρθρο 190 της συνθήκης, επιβάλλοντας στην Επιτροπή την υποχρέωση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της, δεν ενδιαφέρεται απλώς για τον τύπο, αλλά αποβλέπει στο να παράσχει τη δυνατότητα στους διαδίκους να υπερασπισθούν τα δικαιώματά τους, στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του και στα κράτη μέλη, καθώς και σε κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη, να γνωρίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή εφαρμόζει τη συνθήκη.
- 15 Δεν αρκεί, επομένως, να γνωρίζουν τα κράτη μέλη, ως αποδέκτες της απόφασης, τους λόγους που οδήγησαν στη λήψη της, λόγω της συμμετοχής τους στην προκαταρκτική διαδικασία ούτε να είναι σε θέση η προσφεύγουσα, ως αμέσως και ατομικώς ενδιαφερομένη, να συναγάγει τους λόγους αυτούς παραβάλλοντάς την εν λόγω απόφαση με προγενέστερες παρόμοιες αποφάσεις. Πρέπει, επί πλέον, να είχαν πράγματι τη δυνατότητα, η μεν προσφεύγουσα να υπερασπίσει τα δικαιώματά της, το δε Δικαστήριο να ασκήσει αποτελεσματικό έλεγχο βάσει της αιτιολογίας. Το αν, στην προκειμένη περίπτωση, η αιτιολογία είναι επαρκής, από την άποψη αυτή, μπορεί καλύτερα να εξεταστεί μαζί με τον υπό στοιχείο 6 λόγο ακυρώσεως.

- 16 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει δεύτερον ότι, αν ληφθούν ιδίως υπόψη οι στερεότυπες αιτιολογίες που χρησιμοποιεί η Επιτροπή, η διαδικαστική πρακτική που ακολουθεί στον τομέα αυτό είναι σαφώς ανεπαρκής, εφόσον δεν επιτρέπει ούτε ανταλλαγή απόψεων ούτε δίνει στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να εκφράσουν την άποψή τους για ορισμένα αμφισβητούμενα σημεία ούτε, ακόμη, τη δυνατότητα να παράσχουν συμπληρωματικές εξηγήσεις πριν από τη λήψη της απόφασης.
- 17 Το μέρος αυτό του πρώτου λόγου ακυρώσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Όπως παραδέχεται η ίδια η προσφεύγουσα, η Επιτροπή ακολούθησε τη διαδικασία που προβλέπει η σχετική κοινοτική νομοθεσία. Επίσης, δεν αμφισβητείται ότι η διαδικασία αυτή επέτρεψε στην προσφεύγουσα να εκθέσει όλα της τα επιχειρήματα που αφορούν τον επιστημονικό χαρακτήρα των εν λόγω υπολογιστών, με το φάκελο που υπέβαλε στις βελγικές αρχές, και ότι ο φάκελος αυτός ήταν στη διάθεση τόσο της Επιτροπής Τελωνειακών Ατελειών, όσο και της Επιτροπής.

β) Παράβαση των κοινοτικών κανόνων που καθορίζουν τον επιστημονικό χαρακτήρα ενός οργάνου ή μιας συσκευής

- 18 Επί του σημείου αυτού, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή αγνόησε τελείως τα ειδικά χαρακτηριστικά των δύο υπολογιστών, τα οποία δικαιολογούν απόλυτα το χαρακτηρισμό τους ως επιστημονικών οργάνων ή συσκευών κατά την έννοια της κοινοτικής νομοθεσίας. Ζητεί, επομένως, από το Δικαστήριο όχι μόνο να ακυρώσει την επίδικη απόφαση, αλλά και να διαπιστώσει τον επιστημονικό χαρακτήρα των εν λόγω υπολογιστών.
- 19 Μολονότι δεν εναπόκειται, στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο μιας προσφυγής ακυρώσεως, να προβεί σε μια τέτοια διαπίστωση, οφείλει εντούτοις να ελέγξει αν τα κριτήρια που εφήρμοσε η Επιτροπή είναι σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, όπως και αν, κατά την εφαρμογή των κριτηρίων αυτών, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά των υπολογιστών που αναφέρονται στην απόφαση. Πρέπει, επομένως, να εξετασθούν τα κριτήρια τα οποία είτε συνάγονται από την ίδια την απόφαση είτε αναφέρθηκαν από την ίδια την Επιτροπή κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία.

- 20 Η απόφαση διαπιστώνει ότι οι σχετικές συσκευές είναι υπολογιστές και αναφέρει ότι δεν παρουσιάζουν τα απαιτούμενα αντικειμενικά χαρακτηριστικά που να τους καθιστούν ειδικώς κατάλληλους για την επιστημονική έρευνα, καθώς και ότι αυτού του είδους οι συσκευές χρησιμοποιούνται κυρίως για μη επιστημονικές δραστηριότητες. Από την απόφαση δεν προκύπτει σαφώς αν οι ενδείξεις αυτές αναφέρονται στους υπολογιστές γενικώς, ή αν αφορούν ειδικώς τους εν λόγω δύο τύπους. Κατά τη διαδικασία, όμως, ενώπιον του Δικαστηρίου, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η τελευταία τουλάχιστον από τις ενδείξεις αυτές αφορά όλους γενικώς τους υπολογιστές και ότι, κατά τη γνώμη της, κανένας υπολογιστής δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει επιστημονικό χαρακτήρα, εκτός αν είναι ενσωματωμένος σε ένα σύνολο, το οποίο, σφαιρικός εξεταζόμενο, παρουσιάζει το χαρακτήρα αυτόν.
- 21 Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι υπολογιστές δεν είναι επιστημονικά «όργανα», διότι δεν μπορούν να μετρήσουν, να αποκαλύψουν, να μεταποιήσουν ή να επεξεργαστούν μια οποιαδήποτε φυσική διάσταση ή χαρακτηριστικό. Δεν μπορούν, επίσης, να χαρακτηριστούν ως «επιστημονικές» συσκευές, διότι ο υπολογισμός καθ' εαυτός δεν συνιστά επιστημονική δραστηριότητα.
- 22 Η προσφεύγουσα θεωρεί τους ορισμούς αυτούς ως εντελώς ξεπερασμένους από τη σύγχρονη επιστήμη. Σε πολλούς τομείς, ιδίως στους τομείς της θεωρητικής φυσικής και χημείας, ο υπολογιστής αποτελεί το μοναδικό αποτελεσματικό εργαλείο του ερευνητή, οι δε εξαιρετικά περίπλοκες εξισώσεις, που μόνο με τον υπολογιστή μπορεί να επιλύσει σε εύλογο χρόνο, αποτελούν τη βάση των αποτελεσμάτων της έρευνας.
- 23 Τα επιχειρήματα αυτά της προσφεύγουσας πρέπει να γίνουν δεκτά. Το γράμμα των προαναφερθεισών διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας δεν παρέχει έρεισμα για την προτεινόμενη από την Επιτροπή αυστηρή ερμηνεία. Πράγματι, ούτε η ετυμολογία των λέξεων «όργανο» ή «συσκευή» ούτε η χρήση τους στην καθημερινή ομιλία δικαιολογούν τους στενούς ορισμούς της Επιτροπής.
- 24 Η Επιτροπή υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι αν ένας υπολογιστής μπορεί να χαρακτηριστεί ως επιστημονική συσκευή, αυτό οφείλεται στο «πρόγραμμα εφαρμογής» του και όχι στο μηχανικό εξοπλισμό του (το «hardware») ή στη «συστη-

ματική διάρθρωσή» του. Κάνει τη σύγκριση με τον πύραυλο. Ένας κενός πύραυλος δεν μπορεί ποτέ να θεωρηθεί επιστημονική συσκευή. Μόνο όταν τοποθετηθούν μέσα στον πύραυλο επιστημονικά όργανα αποκτά επιστημονική αποστολή. Το «πρόγραμμα εφαρμογής», όμως, μπορεί να εναλλάσσεται, όπως και τα όργανα μέσα στον πύραυλο. Για το λόγο αυτόν, επίσης, οι υπολογιστές, καθ' εαυτοί, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν επιστημονικές συσκευές.

- 25 Η προσφεύγουσα απαντά ότι, ακριβώς λόγω της κατασκευαστικής τους δομής, οι υπολογιστές Cyber προορίζονται για επιστημονικές χρήσεις. Έχουν κατασκευαστεί για να επιλύουν εξαιρετικά περίπλοκες μαθηματικές εξισώσεις με τέτοια ακρίβεια και ταχύτητα που δεν χρειάζεται ποτέ στη συνήθη εμπορική χρήση. Αντίθετα, οι υπολογιστές αυτοί έχουν κατασκευαστεί έτσι ώστε να είναι ιδιαίτερα ακατάλληλοι για το χειρισμό και τη σύγκριση μεγάλου αριθμού καταχωρισμένων δεδομένων, για εργασίες, δηλαδή, που χρειάζονται περισσότερο στην εμπορική χρήση. Σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα εφαρμογής οι υπολογιστές Cyber προσφέρονται ιδιαίτερα για την κυριότερη γλώσσα επιστημονικού προγραμματισμού, δηλαδή τη Fortran (Formula Translation). Πράγματι, ένα μέρος κάθε υπολογιστή προορίζεται αποκλειστικά για τέτοια προγράμματα. Αντίθετα, οι υπολογιστές αυτοί δεν προσφέρονται καθόλου για την κυριότερη γλώσσα εμπορικού προγραμματισμού, δηλαδή την Cobol (Common Business Oriented Language). Τέλος, οι υπολογιστές Cyber έχουν κατασκευαστεί έτσι ώστε να αποκλείεται η διακοπή του εφαρμοζόμενου προγράμματος για την καταγραφή νέων δεδομένων, ευχέρεια ιδιαίτερα σημαντική για εμπορική χρήση. Για όλους αυτούς τους λόγους η προσφεύγουσα αμφισβητεί την άποψη της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία μόνο το «πρόγραμμα εφαρμογής» τους μπορεί να δώσει επιστημονικό προορισμό στους υπολογιστές αυτούς.

- 26 Ενόψει αυτών των αντικρουόμενων απόψεων το Δικαστήριο δεν θεωρεί ότι είναι σε θέση να αποκλείσει το ενδεχόμενο να είναι σύμφωνο με την κοινοτική νομοθεσία περί ατελούς εισαγωγής επιστημονικών οργάνων και συσκευών, ένα κριτήριο που να στηρίζεται στη διαφορά μεταξύ της κατασκευαστικής δομής (του «hardware») και του προγράμματος (του «software») ενός υπολογιστή. Ούτε, όμως, από την αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως ούτε από την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή εφήρμοσε ένα τέτοιο συγκεκριμένο κριτήριο για να λάβει την απόφαση αυτή. Εξάλλου, τίποτε δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή κατά την εφαρμογή, ενδεχομένως, ενός τέτοιου κριτηρίου έλαβε επαρκώς υπόψη της τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά των δύο υπολογιστών, σε ό,τι αφορά τόσο την κατασκευαστική τους δομή όσο και το πρόγραμμά τους.

- 27 Για την περίπτωση που το Δικαστήριο θα δεχόταν ότι οι υπολογιστές καθ' εαυτοί μπορούν να χαρακτηριστούν επιστημονικές συσκευές, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα ειδικά χαρακτηριστικά των υπολογιστών Cyber δεν αρκούν για να τους δοθεί ο χαρακτηρισμός αυτός. Γενικώς, οι υπολογιστές είναι μηχανές πολλαπλής χρήσεως. Προσφέρονται τόσο για εμπορική χρήση, όσο και για επιστημονικού χαρακτήρα εργασίες, στην πράξη δε, χρησιμοποιούνται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς. Οι υπολογιστές Cyber, λόγω της ικανότητάς τους να πραγματοποιούν πολύπλοκους, ακριβείς και ταχείς υπολογισμούς, είναι ασφαλώς πολύ κατάλληλοι για επιστημονικούς υπολογισμούς, προσφέρονται, όμως, και για εμπορικούς σκοπούς, ιδίως στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας. Αν και προσφέρονται λιγότερο για εμπορικές εργασίες διοικητικής φύσεως, μπορούν, ωστόσο, να πραγματοποιούν τις εργασίες αυτές και, επομένως, παραμένουν μηχανές πολλαπλής χρήσεως.
- 28 Κατά την άποψη της Επιτροπής, η διαπίστωση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι οι υπολογιστές των οποίων έγινε εισαγωγή για τις ανάγκες των ελευθέρων πανεπιστημίων των Βρυξελλών χρησιμοποιήθηκαν, επίσης, για διοικητικούς σκοπούς. Εξάλλου, από τους 13 υπολογιστές Cyber που έχουν εισαχθεί μέχρι σήμερα στη Γαλλία, μόνο τέσσερις χρησιμοποιούνται κυρίως για την έρευνα, έξι χρησιμοποιούνται για την τεχνική διοίκηση, καθώς και για επιστημονικούς υπολογισμούς και τρεις χρησιμοποιούνται για διάφορες χρήσεις, όπως για τη λογιστική, την έκδοση τιμολογίων και την αμοιβή του προσωπικού.
- 29 Για να κριθούν τα πρόσθετα αυτά επιχειρήματα της Επιτροπής πρέπει να υπομνησθούν οι σχετικές κοινοτικές διατάξεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Εκτός από τη διάκριση μεταξύ της επιστημονικής έρευνας και των εργασιών στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας, που επικαλέστηκε η Επιτροπή χωρίς όμως και να τη διευκρινίσει, δεν προκύπτει ότι τα επιχειρήματα αυτά αποκλείουν την αναγνώριση των εν λόγω υπολογιστών ως συσκευών «κατάλληλων κυρίως για την πραγματοποίηση επιστημονικών δραστηριοτήτων» (άρθρο 3 του κανονισμού 1798/75) ή ως συσκευών που επιτρέπουν «την πραγματοποίηση επιδόσεων υψηλού επιπέδου, οι οποίες δεν απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών διομηχανικής ή εμπορικής εκμεταλλεύσεως» (άρθρο 5 του κανονισμού 2784/79).
- 30 Ως προς την έρευνα των σκοπών για τους οποίους χρησιμοποιούνται γενικώς οι συσκευές αυτού του είδους, που προβλέπει το άρθρο 5 του κανονισμού 2784/79,

στις περιπτώσεις που τα αντικειμενικά τεχνικά χαρακτηριστικά της εισαχθείσας συσκευής δεν αρκούν για να καθοριστεί, χωρίς αμφιβολία, ο χαρακτήρας της, πρέπει να τονιστεί ότι η έρευνα αυτή πρέπει να περιλαμβάνει όλη την Κοινότητα και όχι ένα μόνο κράτος μέλος. Επί πλέον, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, για να αναγνωριστεί ο επιστημονικός χαρακτήρας αρκεί να προκύψει από την έρευνα «ότι αυτό το όργανο ή η συσκευή χρησιμοποιείται κυρίως για πραγματοποίηση επιστημονικών δραστηριοτήτων».

- 31 Συνάγεται, επομένως, το συμπέρασμα ότι ούτε η αιτιολογία της επίδικης απόφασης ούτε τα επιχειρήματα της Επιτροπής κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία επέτρεψαν στο Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή, κατά τη λήψη της απόφασης, εφήρμοσε κριτήρια σαφή και σύμφωνα προς την κοινοτική νομοθεσία, λαμβάνοντας επαρκώς υπόψη τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά των εν λόγω δύο υπολογιστών.
- 32 Για το λόγο αυτόν πρέπει να ακυρωθεί η ληφθείσα απόφαση και να παραπεμφθεί το ζήτημα στην Επιτροπή για νέα εκτίμησή του.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι η καθής ηττηθή, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

κρίνει και αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση 81/692 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 1981, σύμφωνα με την οποία, η εισαγωγή συσκευών με την ονομασία «Control Data-Cyber 170-720· Cyber 170-750» δεν δύναται να πραγματοποιηθεί ατελώς, ως προς τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου (ΕΕ L 252, σ. 36).